

Datum
20 januari 2003

Ons kenmerk
1942570/01

Blad

Aantal bijlagen

Aan : De Voorzitter en Leden van het Evaluatie-Overleg (v.h. TEC)

Van : Het Hoofd van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

Betreft : Irak - de actuele stand van zaken

1. Inleiding

In verband met het dreigende militaire ingrijpen in Irak heeft de AIVD op 5 december 2002 een risico-analyse uitgebracht. Naar aanleiding van de voortgaande ontwikkelingen wordt in de nu voorliggende notitie de actuele stand van zaken met betrekking tot de ontwikkelingen rond Irak geschetst, alsmede een *update* van de verwachte gevolgen voor de Nederlandse nationale veiligheid.

2. De uitvoering van VN-resolutie 1441

Sinds de omvangrijke Iraakse verklaring van 7 december 2002 over het beschikbare wapenarsenaal en overbrengingsmiddelen heeft zich een aantal relevante ontwikkelingen voorgedaan. Zowel UNMOVIC-hoofd Hans Blix als IAEA-chef Mohammed Al Baradei hebben duidelijk gemaakt dat de Iraakse verklaring "wezenlijke hiaten" vertoont en onvoldoende antwoord geeft op een aantal belangrijke onopgehelderde vragen over het Iraakse programma voor de productie van massavernietigingswapens (MVW). De Amerikaanse regering heeft op 19 december jl. een lijst vrijgegeven met een opsomming van zaken die in de Iraakse opgave ontbreken, onder andere over het lange afstands-raketprogramma en over biologische wapens. Deze weglatingen zijn door de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Powell al als "wezenlijke overtredingen" in de zin van resolutie 1441 aangemerkt.

Zoals voorgeschreven door resolutie 1441 heeft Irak eind december 2002 een lijst verstrekt met enkele honderden namen van personen die betrokken zijn bij de MVW-programma's en de bouw van raketten. Blix heeft al verklaard dat dit een "inadequate reactie" is en dat men "niet de indruk heeft dat Irak een serieuze reactie heeft gegeven" op de eis om een volledig overzicht van deze personen te verstrekken.

De inspecties door UNMOVIC en de IAEA zijn inmiddels bijna twee maanden aan de gang. Tot vorige week hadden de inspecties weinig tastbare resultaten opgeleverd en was het beeld dat Irak zijn volledige medewerking gaf aan de inspecties. Hoewel Irak deuren opent en inspecteurs op de bezochte locaties toelaat, wordt echter in toenemende mate een pro-actieve opstelling van Irak

Datum
20 januari 2003

Ons kenmerk
1942570/01

Blad

geëist om te bewijzen dat zij niet meer over MVW en de overbrengingsmiddelen beschikt.

UNMOVIC en de IAEA hebben verklaard dat zij een langere periode nodig hebben om adequate inspecties uit te voeren, in ieder geval tot en met 1 maart a.s., wanneer UNMOVIC periodiek verslag moet uitbrengen aan de Veiligheidsraad. Inmiddels is het aantal inspecteurs ook uitgebreid tot 200, waardoor grootschalige inspecties mogelijk worden.

3. De mate van oorlogsdreiging

Een directe oorlogsdreiging lijkt niet aan de orde tot in ieder geval 27 januari a.s., het moment waarop UNMOVIC een tussentijds rapport aan de Veiligheidsraad moet uitbrengen over het verloop van de wapeninspecties. Uiteraard zou die oorlogsdreiging op ieder moment veel acuter worden indien Irak op evidente en ernstige wijze resolutie 1441 zou schenden door bijvoorbeeld inspecteurs te dwarsbomen, maar de kans op Iraakse provocaties is gering.

**Algemene Inlichtingen-
en Veiligheidsdienst**

Datum
20 januari 2003

Ons kenmerk
1942570/01

Blad

Ondertussen gaat de troepenopbouw in de Golfregio onverminderd voort. De thans in de regio aanwezige militaire capaciteit overtreft ruimschoots de capaciteit die beschikbaar was tijdens de Golfoorlog van 1991. Alleen al vanwege de enorme kosten die deze grootschalige aanwezigheid in de regio met zich meebrengt, is het niet aannemelijk dat de inzet ervan lang op zich zal laten wachten. Ook de klimatologische omstandigheden spelen daarbij een rol, maar zijn niet van doorslaggevend belang. Naar verwachting zullen omstreeks half februari voldoende manschappen in de Golfregio aanwezig zijn voor het uitvoeren van een grondoorlog. Luchtaanvallen zouden eventueel eerder kunnen beginnen.

4. De onzekere gevolgen van een aanval

**Algemene Inlichtingen-
en Veiligheidsdienst**

Datum
20 januari 2003

Ops kenmerk
1942570/01

Blad

5. De gevolgen voor Nederland en Nederlandse belangen

In de voornoemde risico-analyse d.d. 5 december 2002 heeft de AIVD reeds een inschatting gegeven van de bij een aanval op Irak te verwachten reacties in Nederland.

**Algemene Inlichtingen-
en Veiligheidsdienst**

Datum
20 januari 2003

Ons kenmerk
1942570/01

Blad

Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst, 20 januari 2003

**Algemene Inlichtingen-
en Veiligheidsdienst**

IRAK – DE ACTUELE STAND VAN ZAKEN D.D. 20 JANUARI 2003

1. Inleiding

In verband met het dreigende militaire ingrijpen in Irak heeft de AIVD op 5 december 2002 een risico-analyse uitgebracht . Naar aanleiding van de voortgaande ontwikkelingen wordt in de nu voorliggende notitie de actuele stand van zaken met betrekking tot de ontwikkelingen rond Irak geschetst, alsmede een *update* van de verwachte gevolgen voor de Nederlandse nationale veiligheid.

2. De uitvoering van VN-resolutie 1441

Sinds de omvangrijke Iraakse verklaring van 7 december 2002 over het beschikbare wapenarsenaal en overbrengingsmiddelen heeft zich een aantal relevante ontwikkelingen voorgedaan. Zowel UNMOVIC-hoofd Hans Blix als IAEA-chef Mohammed Al Baradei hebben duidelijk gemaakt dat de Iraakse verklaring “wezenlijke hiaten” vertoont en onvoldoende antwoord geeft op een aantal belangrijke onopgehelderde vragen over het Iraakse programma voor de productie van massavernietigingswapens (MVW). De Amerikaanse regering heeft op 19 december jl. een lijst vrijgegeven met een opsomming van zaken die in de Iraakse opgave ontbreken, onder andere over het lange afstandsruketprogramma en over biologische wapens. Deze weglatingen zijn door de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Powell al als “wezenlijke overtredingen” in de zin van resolutie 1441 aangemerkt.

Zoals voorgeschreven door resolutie 1441 heeft Irak eind december 2002 een lijst verstrekt met enkele honderden namen van personen die betrokken zijn bij de MVW-programma's en de bouw van raketten. Blix heeft al verklaard dat dit een “inadequate reactie” is en dat men “niet de indruk heeft dat Irak een serieuze reactie heeft gegeven” op de eis om een volledig overzicht van deze personen te verstrekken.

De inspecties door UNMOVIC en de IAEA zijn inmiddels bijna twee maanden aan de gang. Tot vorige week hadden de inspecties weinig tastbare resultaten opgeleverd en was het beeld dat Irak zijn volledige medewerking gaf aan de inspecties. Hoewel Irak deuren opent en inspecteurs op de bezochte locaties toelaat, wordt echter in toenemende mate een pro-actieve opstelling van Irak geëist om te bewijzen dat zij niet meer over MVW en de overbrengingsmiddelen beschikt.

UNMOVIC en de IAEA hebben verklaard dat zij een langere periode nodig hebben om adequate inspecties uit te voeren, in ieder geval tot en met 1 maart a.s., wanneer UNMOVIC periodiek verslag moet uitbrengen aan de Veiligheidsraad. Inmiddels is het aantal inspecteur ook uitgebreid tot 200, waardoor grootschalige inspecties mogelijk worden.

3. De mate van oorlogsdreiging

Een directe oorlogsdreiging lijkt niet aan de orde tot in ieder geval 27 januari a.s., het moment waarop UNMOVIC een tussentijds rapport aan de Veiligheidsraad moet uitbrengen over het verloop van de wapeninspecties. Uiteraard zou die oorlogsdreiging op ieder moment veel acuter worden indien Irak op evidente en ernstige wijze resolutie 1441 zou schenden door bijvoorbeeld inspecteurs te dwarsbomen, maar de kans op Iraakse provocaties is gering.

Ondertussen gaat de troepenopbouw in de Golfregio onverminderd voort. De thans in de regio aanwezige militaire capaciteit overtreft ruimschoots de capaciteit die beschikbaar was tijdens de Golfoorlog van 1991. Alleen al vanwege de enorme kosten die deze grootschalige aanwezigheid in de regio met zich meebrengt, is het niet aannemelijk dat de inzet ervan lang op zich zal laten wachten. Ook de klimatologische omstandigheden spelen daarbij een rol, maar zijn niet van doorslaggevend belang. Naar verwachting zullen omstreeks half februari voldoende manschappen in de Golfregio aanwezig zijn voor het uitvoeren van een grondoorlog. Luchtaanvallen zouden eventueel eerder kunnen beginnen.

4. De onzekere gevolgen van een aanval

5. De gevolgen voor Nederland en Nederlandse belangen

In de voornoemde risico-analyse d.d. 5 december 2002 heeft de AIVD reeds een inschatting gegeven van de bij een aanval op Irak te verwachten reacties in Nederland.

